

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 8 december 1998 door de Minister van Volksgezondheid verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies", heeft op 14 december 1998 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique, le 8 décembre 1998, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales", a donné le 14 décembre 1998 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het spoedeisend karakter gemotiveerd als volgt :

"Het verder uitbouwen van de bestaande databank waarin de gezondheidsberoepen worden geregistreerd is van belang om in de toekomst een gepast man-power beleid te kunnen voeren in de gezondheidszorg. Gegevens met betrekking tot het aantal verpleegkundigen, de sekse, de leeftijd, de aard van tewerkstelling (fulltime, parttime, ...), de plaats van tewerkstelling (intramuraal, extramuraal, thuiszorg, bedrijfsgeneeskundige diensten, scholen voor verpleegkunde, ...), het bezit van bijzondere beroepstitels of bijzondere beroepsbekwamingen kunnen van essentieel belang zijn voor het bepalen van een toekomstgerichte politiek.

Zonder in het bezit te zijn van objectieve gegevens terzake is de planningscommissie-medisch aanbod niet in de mogelijkheid de opdrachten gegeven door de Koning met betrekking tot het beroep van verpleegkundige, te vervullen.

Tevens kan de overheid zich niet baseren op up-to-date gehouden cijfermateriaal en data met een aanvaardbare procentuele of absolute foutmarge.

Het inschrijven van de notie dat bij het verlenen van het visum de betrokken beroepsbeoefenaar dient geregistreerd te worden, het kunnen bepalen van de verzamelplaats van deze gegevens en de mogelijkheid creëren tot nader bepalen van de aard van deze gegevens, is van belang omdat de data die nodig (zijn) voor de werking van de planningscommissie-medisch aanbod enerzijds verspreid (zijn), of onbestaande (zijn).

.../...

Een tweede reden tot hoogdringendheid wordt aangegeven door volgend feit :

Er is voor de Franstalige diploma's van verpleegkundigen en vroedvrouwen, een probleem ontstaan bij de toepassing van artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

Deze bepaling schrijft voor dat de Provinciale Geneeskundige Commissie ook het document kan viseren waarbij de overheid van de onderwijsinrichting of de centrale examencommissie verklaart dat de aanvrager geslaagd is in het eindexamen dat recht geeft op het diploma van verpleegkundige of vroedvrouw. De uitwerking van dergelijk visum vervalst bij het verstrijken van de maand die op de bekrachtiging van het diploma volgt en uiterlijk bij het verstrijken van de zesde maand die op de verlening van het visum volgt.

De diploma's die worden afgeleverd door de Hogescholen krijgen pas hun wettelijke gevolgen wanneer zij tegengetekend zijn door de Regering van de Franse Gemeenschap, of haar afgevaardigden.

Wanneer het, zoals hier het geval is, gaat om diploma's van gegradueerde verpleegkundigen en vroedvrouwen, moeten deze niet alleen tegengetekend worden door de afgevaardigde van de Minister die het hoger onderwijs in zijn bevoegdheid heeft, maar ook nog eens door de afgevaardigde van de Minister van Gezondheid van de Regering van de Franse Gemeenschap.

Juist omwille van de beperkte geldigheidsduur van het voorlopig visum, geeft de bevoegde Administratie voor het Hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap, die per jaar 17000 tot 18000 diploma's moet nakijken, reeds de hoogste prioriteit aan de verpleegkunde- en de vroedvrouwendiploma's.

De controle van deze diploma's wordt elk jaar in de loop van de maand december beëindigd. Daarna worden zij, na ondertekening, doorgestuurd naar de afgevaardigden van de Minister van Gezondheid voor een nieuwe controle en ondertekening door deze Minister.

.../...

Dit heeft als gevolg dat de definitieve diploma's pas één jaar later aan de betrokkenen kunnen afgeleverd worden.

Deze personen verliezen, bij het verstrijken van de periode van zes maand van het voorlopig visum, onherroepelijk het recht om de verpleegkunde of het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.

Om dit op te lossen wordt de geldigheidsduur van het voorlopig visum op 12 maanden gebracht".

*

* *

Gelet op de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet beoogt het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies voornamelijk op drie punten te wijzigen :

- het ontwerp voorziet in de registratie van de "belanghebbende" (lees : "betrokkene") door de provinciale geneeskundige commissie (ontworpen artikel 37, § 1, 2°, a - artikel 11 van het ontwerp);

.../...

- het ontwerp voorziet in de mogelijkheid voor leden van verschillende raden en commissies om gezamenlijk advies te geven (ontworpen artikel 45ter - artikel 13 van het ontwerp);
- aan de Koning wordt machtiging verleend om een aantal wetten terminologisch met elkaar in overeenstemming te brengen (artikel 15 van het ontwerp).

Voor het overige bevat het ontwerp bepalingen die grotendeels formele wijzigingen aanbrengen in het koninklijk besluit nr. 78.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Indieningsbesluit

Het indieningsbesluit ontbreekt.

Artikel 4

De bepaling sub 2° strekt ertoe in artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit nr. 78 het woord "diploma" (telkens) te vervangen door "diploma of brevet".

Het zou aanbeveling verdienen om, in de Nederlandse tekst van artikel 21sexies, § 2, de woorden "het wettelijk diploma" (naast de woorden "het diploma") te vervangen, zodat de Nederlandse en de Franse tekst op dit punt met elkaar in overeenstemming gebracht zouden worden.

.../...

Artikel 6

Ten gevolge van de wijziging bij dit artikel, zal in artikel 21undecies, § 2, sprake zijn van "de Ministers tot wier bevoegdheid respectievelijk de volksgezondheid en het onderwijs behoren". Aldus zou die bepaling uitgelegd kunnen worden alsof ze zou verwijzen naar (o.m.) de federale minister bevoegd inzake onderwijs.

Indien zulks niet strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, vervange men de vigerende tekst als volgt : "de minister tot wiens bevoegdheid de volksgezondheid behoort, en de gemeenschappen".

Artikel 7

Men schrijve : "de artikelen 127, § 1, 2°, en 130, § 1, 3°, van de Grondwet".

Artikel 13

1. Volgens het ontworpen artikel 45ter kunnen de leden van een aantal raden en commissies gezamenlijk advies geven over bepaalde onderwerpen.

Het is niet duidelijk hoe die bepaling zich verhoudt tot de vigerende bepalingen waarin voorzien wordt in afzonderlijke adviezen van de bedoelde raden en commissies. Om te vermijden dat de aan de Koning verleende

.../...

machtiging om "de modaliteiten van (het) overleg" te bepalen, zover zou kunnen gaan dat de bestaande bevoegdheden in feite uitgehold worden, zou in het ontwerp duidelijker bepaald moeten worden in welke gevallen een gezamenlijk advies gevraagd kan worden; tevens zou bepaald moeten worden of zulks al dan niet een weerslag heeft op de bevoegdheid van de onderscheiden raden en commissies om daarnaast nog zelf een advies te geven.

2. Het lijkt de bedoeling te zijn om het advies te laten uitbrengen, niet door de samen beraadslagende raden en commissies, maar door samen beraadslagende leden van die raden en commissies.

Het ontwerp zou nader moeten bepalen welke leden aan de beraadslaging kunnen deelnemen.

In elk geval schrijve men in de Franse tekst van het ontworpen eerste lid : "des commissions médicales de recours, du Conseil national de la kinésithérapie" (enz.).

3. De machtiging aan de Koning, bedoeld in het ontworpen tweede lid, zou nader gepreciseerd moeten worden.

Men vermijde overigens de term "overleg", indien het de bedoeling is dat de deelnemers aan de beraadslaging tot een gezamenlijk advies zouden komen.

Artikel 16

Men schrijve in de Nederlandse tekst : "... de dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

"Het verder uitbouwen van de bestaande databank waarin de gezondheidsberoepen worden geregistreerd is van belang om in de toekomst een gepast man-power beleid te kunnen voeren in de gezondheidszorg. Gegevens met betrekking tot het aantal verpleegkundigen, de sekse, de leeftijd, de aard van tewerkstelling (fulltime, parttime, ...), de plaats van tewerkstelling (intramuraal, extramuraal, thuiszorg, bedrijfsgeneeskundige diensten, scholen voor verpleegkunde, ...), het bezit van bijzondere beroepstitels of bijzondere beroepsbekwamingen kunnen van essentieel belang zijn voor het bepalen van een toekomstgerichte politiek.

Zonder in het bezit te zijn van objectieve gegevens terzake is de planningscommissie-medisch aanbod niet in de mogelijkheid de opdrachten gegeven door de Koning met betrekking tot het beroep van verpleegkundige, te vervullen.

Tevens kan de overheid zich niet baseren op up-to-date gehouden cijfermateriaal en data met een aanvaardbare procentuele of absolute foutmarge.

Het inschrijven van de notie dat bij het verlenen van het visum de betrokken beroepsbeoefenaar dient geregistreerd te worden, het kunnen bepalen van de verzamelplaats van deze gegevens en de mogelijkheid creëren tot nader bepalen van de aard van deze gegevens, is van belang omdat de data die nodig (zijn) voor de werking van de planningscommissie-medisch aanbod enerzijds verspreid (zijn), of onbestaande (zijn).

.../...

Een tweede reden tot hoogdringendheid wordt aangegeven door volgend feit :

Er is voor de Franstalige diploma's van verpleegkundigen en vroedvrouwen, een probleem ontstaan bij de toepassing van artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

Deze bepaling schrijft voor dat de Provinciale Geneeskundige Commissie ook het document kan viseren waarbij de overheid van de onderwijsinrichting of de centrale examencommissie verklaart dat de aanvrager geslaagd is in het eindexamen dat recht geeft op het diploma van verpleegkundige of vroedvrouw. De uitwerking van dergelijk visum vervalst bij het verstrijken van de maand die op de bekrachtiging van het diploma volgt en uiterlijk bij het verstrijken van de zesde maand die op de verlening van het visum volgt.

De diploma's die worden afgeleverd door de Hogescholen krijgen pas hun wettelijke gevolgen wanneer zij tegengetekend zijn door de Regering van de Franse Gemeenschap, of haar afgevaardigden.

Wanneer het, zoals hier het geval is, gaat om diploma's van gegradueerde verpleegkundigen en vroedvrouwen, moeten deze niet alleen tegengetekend worden door de afgevaardigde van de Minister die het hoger onderwijs in zijn bevoegdheid heeft, maar ook nog eens door de afgevaardigde van de Minister van Gezondheid van de Regering van de Franse Gemeenschap.

Juist omwille van de beperkte geldigheidsduur van het voorlopig visum, geeft de bevoegde Administratie voor het Hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap, die per jaar 17000 tot 18000 diploma's moet nakijken, reeds de hoogste prioriteit aan de verpleegkunde- en de vroedvrouwendiploma's.

De controle van deze diploma's wordt elk jaar in de loop van de maand december beëindigd. Daarna worden zij, na ondertekening, doorgestuurd naar de afgevaardigden van de Minister van Gezondheid voor een nieuwe controle en ondertekening door deze Minister.

.../...

Dit heeft als gevolg dat de definitieve diploma's pas één jaar later aan de betrokkenen kunnen afgeleverd worden.

Deze personen verliezen, bij het verstrijken van de periode van zes maand van het voorlopig visum, onherroepelijk het recht om de verpleegkunde of het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.

Om dit op te lossen wordt de geldigheidsduur van het voorlopig visum op 12 maanden gebracht".

*

* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*

* *

PORTEE DU PROJET

L'avant-projet de loi soumis pour avis entend modifier l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, et ce essentiellement sur trois points :

- le projet prévoit l'enregistrement de l'intéressé par la commission médicale provinciale (article 37, § 1er, 2°, a, en projet - article 11 du projet);

.../...

- il prévoit la possibilité pour les membres de divers conseils et commissions de formuler conjointement des avis (article 45ter en projet - article 13 du projet);
- le Roi est habilité à harmoniser la terminologie d'un nombre de lois (article 15 du projet).

Pour le surplus, le projet contient des dispositions qui apportent des modifications essentiellement formelles à l'arrêté royal n° 78.

EXAMEN DU TEXTE

Arrêté de présentation

L'arrêté de présentation fait défaut.

Article 4

La disposition au 2° entend remplacer chaque occurrence du mot "diplôme" par "diplôme ou brevet" à l'article 21sexies, § 2, de l'arrêté royal n° 78.

A l'article 21sexies, § 2, il serait recommandé, dans le texte néerlandais, de remplacer les mots "het wettelijk diploma" (qui apparaissent en plus des mots "het diploma"), de sorte que le texte français et le texte néerlandais soient mis en concordance sur ce point.

.../...

Article 6

Suite à la modification qu'apporte cet article à l'article 21undecies, § 2, il y sera question des "Ministres ayant respectivement la santé publique et l'enseignement dans leurs attributions". Ainsi, cette disposition pourrait s'interpréter comme faisant référence (entre autres) au ministre fédéral qui a l'enseignement dans ses attributions.

Si telle n'est pas l'intention des auteurs du projet, il y aurait lieu de remplacer le texte en vigueur comme suit : "au ministre ayant la santé publique dans ses attributions et aux communautés".

Article 7

Il y aurait lieu d'écrire : "les articles 127, § 1er, 2°, et 130, § 1er, 3°, de la Constitution".

Article 13

1. Selon l'article 45ter en projet, les membres d'un nombre de conseils et commissions peuvent formuler conjointement des avis sur certains sujets.

Le texte ne permet pas d'établir le lien entre cette disposition et les dispositions en vigueur qui prévoient que les conseils et commissions visés émettent leurs avis distinctement. Afin d'éviter que le pouvoir conféré au Roi de fixer "les modalités de cette concertation" puisse être étendu à un point tel que les compétences

.../...

existantes seraient en fait vidées de leur sens, il y aurait lieu de préciser dans le projet dans quels cas un avis conjoint peut être demandé; il conviendrait de préciser également si cela a éventuellement une incidence sur la compétence des différents conseils et commissions d'encore donner eux-mêmes un avis distinctement.

2. Il s'agit apparemment que l'avis soit donné non pas par les conseils et commissions délibérant conjointement, mais bien par des membres de ces conseils et commissions délibérant conjointement.

Le projet devrait préciser quels sont les membres qui peuvent participer à la délibération.

De toute façon, il y a lieu d'écrire dans le texte français de l'alinéa 1er, en projet : "des commissions médicales de recours, du Conseil national de la kinésithérapie" (etc).

3. Il y aurait lieu de préciser l'habilitation conférée au Roi, que prévoit l'alinéa 2 en projet.

Il conviendrait au demeurant d'éviter le terme "concertation" s'il s'agit que les participants à la délibération donnent un avis commun.

Article 16

Il conviendrait de rédiger le texte néerlandais comme suit : "... de dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

De kamer was samengesteld uit

de Heren W. DEROOVER,
Messieurs

D. ALBRECHT,
P. LEMMENS,

Mevrouw F. LIEVENS,
Madame

La chambre était composée de

kamervoorzitter,
président de chambre,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LEMMENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. W. PAS, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

Le rapport a été présenté par M. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. W. PAS, référendaire adjoint.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER